

No Φ 092.22/6932

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ

ΠΡΩΤΟ ΤΜΗΜΑ

ΑΠΟΦΑΣΗ

Προσφυγή αρ. 70166/14

Γεώργιος ΡΑΔΟΓΛΟΥ και ΜΗΛΟΣ Α.Ε.

κατά Ελλάδας,

Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (Πρώτο Τμήμα), που συνεδρίασε στις 12 Σεπτεμβρίου 2017 σε Επιτροπή με την ακόλουθη σύνθεση:

Kristina Pardalos, *πρόεδρο*,

Pauliine Koskelo,

Tim Eicke, *δικαστές*,

και με τη σύμπραξη της Renata Degener, *Αναπλ. Γραμματέα Τμήματος*,

Έχοντας υπόψη την προαναφερθείσα προσφυγή, η οποία ασκήθηκε στις 23 Οκτωβρίου 2014,

Έχοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που υπέβαλε η καθ'ης η προσφυγή Κυβέρνηση και τις παρατηρήσεις των προσφευγόντων,

Αφού διασκέφθηκε, εξέδωσε την ακόλουθη απόφαση :

ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟ

1. Οι προσφεύγοντες είναι ο κ. Γεώργιος ΡΑΔΟΓΛΟΥ, Έλληνας υπήκοος γεννηθείς το 1965, κάτοικος Γλυφάδας και η ΜΗΛΟΣ Α.Ε., ανώνυμη εταιρεία που εδρεύει στην Ελλάδα και η οποία συστήθηκε το 2000. Ενώπιον του Δικαστηρίου εκπροσωπήθηκαν από την κ. Κ. Κωνσταντίνου, δικηγόρο Αθηνών.
2. Η Ελληνική Κυβέρνηση («η Κυβέρνηση») εκπροσωπήθηκε από τον πληρεξούσιό της, τον κ. Μ. Απέσσο, Πρόεδρο του Νομικού Συμβουλίου του

Κράτους και από την κ. Ζ.Χατζηπαύλου, Δικαστική Αντιπρόσωπο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

3. Στις 16 Νοεμβρίου 2016, η αιτίαση η αντλούμενη από την ενώπιον του Πρωτοδικείου Αθηνών και Εφετείου Αθηνών διάρκεια της διαδικασίας κοινοποιήθηκε στην Κυβέρνηση, και η προσφυγή κηρύχθηκε απαράδεκτη ως προς τα λοιπά.

Τα πραγματικά περιστατικά της υπό κρίση υπόθεσης

4. Τα πραγματικά περιστατικά της υπό κρίση υπόθεσης όπως τα έχουν εκθέσει οι διάδικοι, έχουν συνοπτικά ως εξής.

5. Στις 10 Οκτωβρίου 2015, οι προσφεύγοντες προσέφυγαν στο Πολυμελές Πρωτοδικείο Αθηνών («το Πολυμελές Πρωτοδικείο») με αγωγή αποζημίωσης. Η δικάσιμος ορίστηκε για τις 4 Οκτωβρίου 2006.

6. Στις 11 Σεπτεμβρίου 2006, οι προσφεύγοντες κατέθεσαν προτάσεις με τις οποίες ζητούσαν την αναβολή της εκδίκασης της υποθέσεως προκειμένου να κοινοποιήσουν έγγραφα στους αντιδίκους σύμφωνα με όσα προέβλεπε ο νόμος. Η δικάσιμος αναβλήθηκε για τις 26 Σεπτεμβρίου 2007 οπότε και έλαβε χώρα ενώπιον του εν λόγω δικαστηρίου.

7. Στις 21 Νοεμβρίου 2007, το Πολυμελές Πρωτοδικείο απέρριψε την αγωγή αποζημιώσεως (απόφαση υπ' αρ. 7293/2007).

8. Στις 21 Ιανουαρίου 2008, οι προσφεύγοντες άσκησαν έφεση κατά της εν λόγω απόφασης. Την 1^η Ιουλίου 2008, αντίγραφο της έφεσης προσκομίστηκε στη Γραμματεία του Εφετείου Αθηνών («το Εφετείο») προκειμένου να προσδιοριστεί δικάσιμος, η οποία ορίστηκε για τις 5 Φεβρουαρίου 2009.

9. Στις 31 Αυγούστου 2009, το Εφετείο απέρριψε την έφεση των προσφευγόντων (απόφαση υπ' αρ. 5159/2009).

10. Στις 4 Μαΐου 2010 οι προσφεύγοντες προσέβαλαν με αναίρεση την υπ' αρ. 5159/2009 απόφαση.

11. Στις 11 Δεκεμβρίου 2013, ο Άρειος Πάγος απέρριψε την αναίρεση (απόφαση υπ' αρ. 2169/2013). Η απόφαση αυτή καθαρογράφηκε και επικυρωμένο αντίγραφο της εκδόθηκε στις 25 Απριλίου 2014.

ΑΙΤΙΑΣΗ

12. Οι προσφεύγοντες επικαλούνται το άρθρο 6§1 της Σύμβασης και παραπονούνται για τη διάρκεια της διαδικασίας.

ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΔΙΚΑΙΟ

13. Οι προσφεύγοντες υποστηρίζουν ότι η διάρκεια της διαδικασίας ενώπιον του Πολυμελούς Πρωτοδικείου και του Εφετείου παραβίασε την αρχή της «λογικής προθεσμίας» όπως ορίζεται στο άρθρο 6§1 της Σύμβασης, τα κρίσιμα χωρία του οποίου έχουν ως εξής:

Άρθρο 6§1

«Παν πρόσωπον έχει δικαίωμα όπως η υπόθεσίς του δικασθή και εντός λογικής προθεσμίας ... υπό ... δικαστηρίου, ... το οποίον θα αποφασίση, ...επί του βασίμου πάσης εναντίον του κατηγορίας ποινικής φύσεως».

14. Η Κυβέρνηση προβαίνει σε μια χρονολογική ανάλυση της επίμαχης διαδικασίας και θεωρεί ότι γενικά διεξήχθη εντός λογικών προθεσμιών, ότι οι δικαστικές αρχές αποφάνθηκαν εντός σύντομης προθεσμίας και ότι καμία περίοδος αδράνειας δεν μπορεί να τους καταλογιστεί. Αναφέρει επίσης ότι η ενώπιον των πολιτικών δικαστηρίων διαδικασία διέπεται από την αρχή της πρωτοβουλίας των διαδίκων.

15. Το Δικαστήριο θεωρεί ότι η υπό κρίση περίοδος άρχισε στις 10 Οκτωβρίου 2005 με την προσφυγή των προσφευγόντων στο Πολυμελές Πρωτοδικείο και ότι ολοκληρώθηκε στις 31 Αυγούστου 2009, ημερομηνία κατά την οποία δημοσιεύθηκε η υπ' αρ. 5159/2009 απόφαση του Εφετείου. Συνεπώς η διαδικασία διήρκεσε τρία έτη και έντεκα μήνες περίπου για δύο βαθμούς δικαιοδοσίας.

16. Το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι ο λογικός χαρακτήρας της διάρκειας μιας διαδικασίας εκτιμάται με βάση τις περιστάσεις της υπόθεσης και λαμβανομένων υπόψη των κριτηρίων που έχει καθιερώσει η νομολογία του Δικαστηρίου, και ειδικότερα την περιπλοκότητα της υπόθεσης, τη

συμπεριφορά των προσφευγόντων και αυτή των αρμόδιων αρχών καθώς και το διακύβευμα που παρουσιάζει η διαφορά για τους ενδιαφερόμενους (βλ. μεταξύ πολλών άλλων, *Γλυκαντζή κατά Ελλάδας*, αρ. 40150/09, §47, 30 Οκτωβρίου 2012).

17. Υπενθυμίζει επίσης ότι η ενώπιον των πολιτικών δικαστηρίων διαδικασία διέπεται από την αρχή της πρωτοβουλίας των διαδίκων. Εξάλλου, μόνον οι καθυστερήσεις που μπορούν να καταλογιστούν στις αρμόδιες δικαστικές αρχές μπορεί να οδηγήσουν στη διαπίστωση μιας αντίθετης στη Σύμβαση υπέρβασης της λογικής προθεσμίας. Εντούτοις, ακόμη και στα νομικά συστήματα που καθιερώνουν την αρχή της διεξαγωγής της δίκης από τους διαδίκους, η στάση των ενδιαφερομένων δεν απαλλάσσει τους δικαστές από την υποχρέωση να διασφαλίσουν την ταχύτητα που επιτάσσει το άρθρο 6§1 (*Λιτοσελίτης κατά Ελλάδας*, αρ. 62771/00, §30, 5 Φεβρουαρίου 2004).

18. Η Κυβέρνηση υποστηρίζει ότι οι διάδικοι ευθύνονται για σημαντικές περιόδους αδράνειας που γνώρισε η εν λόγω διαδικασία. Υποστηρίζει ότι η ενός έτους σχεδόν περίοδος αδράνειας, ήτοι από τις 4 Οκτωβρίου 2006, οπότε και αναβλήθηκε με αίτημα των προσφευγόντων η πρώτη ενώπιον του Πολυμελούς Πρωτοδικείου δικάσιμος για τις 26 Σεπτεμβρίου 2007, οπότε και έλαβε χώρα η επ' ακροατηρίου συζήτηση ενώπιον του δικαστηρίου αυτού, καθώς και η περίοδος πέντε μηνών περίπου, ήτοι από 21 Ιανουαρίου 2008, ημερομηνία κατά την οποία οι προσφεύγοντες άσκησαν έφεση, έως την 1^η Ιουλίου 2008, κατά την οποία οι διάδικοι προσκόμισαν αντίγραφο της έφεσης ζητώντας τον ορισμό δικασίμου δεν μπορούν να καταλογιστούν στις εθνικές αρχές.

19. Εν προκειμένω, το Δικαστήριο θεωρεί ότι η πρώτη περίοδος αδράνειας στην οποία αναφέρεται η Κυβέρνηση, ήτοι από τις 4 Οκτωβρίου 2006, οπότε και αναβλήθηκε με αίτημα των προσφευγόντων η πρώτη ενώπιον του Πολυμελούς Πρωτοδικείου δικάσιμος για τις 26 Σεπτεμβρίου 2007, οπότε και έλαβε χώρα η επ' ακροατηρίου συζήτηση ενώπιον του δικαστηρίου αυτού δεν μπορεί να καταλογιστεί στις εθνικές αρχές (*Κεντριστάκης και λοιποί κατά Ελλάδας*, αρ. 47975/11, §44, 4 Οκτωβρίου 2016). Επίσης, το Δικαστήριο δεν

εντοπίζει περιόδους αδικαιολόγητης αδράνειας ή καθυστέρησης κατά τη διάρκεια της επίμαχης διαδικασίας που να μπορούν να αποδοθούν στη συμπεριφορά των εθνικών αρχών. Επίσης, παρατηρεί ότι ο ρυθμός της διαδικασίας ενώπιον των δύο βαθμών δικαιοδοσίας ήταν κανονικός και ότι οι προσφεύγοντες δεν εκθέτουν κανένα πραγματικό περιστατικό ή ισχυρισμό που να μπορεί να οδηγήσει στο συμπέρασμα ότι, στην υπό κρίση υπόθεση, η διάρκεια της διαδικασίας δεν πληροί την προϋπόθεση της «λογικής προθεσμίας» (βλ. επίσης *Λαδά και λοιποί κατά Ελλάδα*, (déc.), [Επιτροπή], αρ. 24610/12, § 17, 6 Οκτωβρίου 2015, και *Ανδρεάδου και λοιποί κατά Ελλάδα*, (déc.), [Επιτροπή], αρ. 40676/13, § 16, 25 Απριλίου 2017).

20. Από τα ανωτέρω συνάγεται ότι η αντλούμενη από τη διάρκεια της επίμαχης διαδικασίας αιτίαση είναι προδήλως αβάσιμη και ότι πρέπει να απορριφθεί, κατ' εφαρμογή του άρθρου 35§§3 (α) και 4 της Σύμβασης.

Για τους λόγους αυτούς το Δικαστήριο, ομόφωνα,

Κηρύσσει απαράδεκτη την προσφυγή.

Συντάχθηκε στα γαλλικά και εν συνεχεία κοινοποιήθηκε εγγράφως στις 5 Οκτωβρίου 2017.

Renata Degener
Αναπληρ. Γραμματέας

Kristina Pardalos
Πρόεδρος

Ακριβής μετάφραση από το συνημμένο έγγραφο

Η μεταφράστρια

Μαρία Καραμπάτσα